

Հաստատված է «Սիրիուս Կապիտալ» փակ բաժնետիրական ընկերության
հիմնադիր որոշմամբ
Տնօրեն՝ Արարատ Մկրտչյան

13 մայիսի 2023թ

**«ՍԻՐԻՈՒՍ ԿԱՊԻՏԱԼ» ՓԱԿ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ
ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ՏԵՂԱԲԱԾԽՄԱՆ
ԿԱՆՈՆԱԿԱՐԳ**

ԵՐԵՎԱՆ 2023

1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1.1. Սույն կանոնակարգով սահմանվում են «Միրիուս Կապիտալ» փակ բաժնետիրական ընկերության կողմից Արժեթղթերի տեղաբաշխման ծառայությունների մատուցման կանոնները:

1.2. Տեղաբաշխողը Ծառայությունները մատուցում է համաձայն ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի, «Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՀ օրենքի, դրանց հիման վրա ընդունված նորմատիվ իրավական ակտերի, Պայմանագրի, Տեղաբաշխողի ներքին իրավական ակտերի:

1.3. Սույն կանոնակարգը հանդիսանում է Պայմանագրի անբաժանելի մասը: Պայմանագիրը և սույն կանոնակարգը միասին համարվում են վավեր, կողմերի (Տեղաբաշխողի և Թողարկողի) համաձայնությունն ու կամքն ամբողջությամբ արտահայտող, գործադրելի և կողմերի կողմից կատարման ենթակա դրույթներ պարունակող փաստաթուղթ. ընդ որում, Պայմանագրի և սույն կանոնակարգի դրույթների միջև հակասության դեպքում գերակայությունը տրվում է Պայմանագրի դրույթներին:

1.4. Սույն կանոնակարգը հանդիսանում է հրապարակային փաստաթուղթ, որին կարող է ծանոթանալ ցանկացած շահագրգիռ անձ: Սույն կանոնակարգը ենթակա է հրապարակման Տեղաբաշխողի պաշտոնական կայքում:

1.5. Սույն կանոնակարգում օգտագործվող հիմնական հասկացություններն են՝

Ազդագիր. Թողարկողի և նրա Արժեթղթերի վերաբերյալ Օրենքով և այլ իրավական ակտերով սահմանված տեղեկություններ պարունակող փաստաթուղթ, որի հիման վրա իրականացվում է Արժեթղթերի հրապարակային առաջարկը և (կամ) թույլտվությունը կարգավորվող շուկայում առևտրին,

Ածանցյալ ֆինանսական գործիք. Օրենքի 3-րդ հոդվածի 3-րդ կետով սահմանված գործարքները,

Աշխատանքային օր. շաբաթ կամ կիրակի, ինչպես նաև ՀՀ օրենսդրությամբ տոնական կամ հիշատակի ոչ աշխատանքային օր չհանդիսացող ցանկացած օրացուցային օր,

Ապահովված արժեթղթեր. Օրենքով նախատեսված՝ ակտիվներով ապահովված Արժեթղթեր և ապահովված հիփոթեքային պարտատոմսեր,

Առաջարկի ծրագիր. Թողարկողի իրավասու կառավարման մարմնի ընդունած փաստաթուղթ, որի հիման վրա Թողարկողը նախատեսում է որոշակի ժամանակահատվածի ընթացքում իրականացնել նույն տեսակի և (կամ) դասի ոչ բաժնային Արժեթղթերի շարունակական թողարկումներ,

Արժեթղթերի առաջարկ. անձանց ուղղված ցանկացած ձևի հաղորդակցություն, որն Արժեթուղթը վաճառելու առաջարկ կամ Արժեթուղթը գնելու առաջարկ անելու հրավեր է պարունակում,

Արժեթղթերի հրապարակային առաջարկ. որակավորված ներդրող չհանդիսացող 100-ից ավելի անձանց կամ անորոշ թվով անձանց ուղղված Արժեթղթերի առաջարկը,

Արժեթղթերի հրապարակային տեղաբաշխում. Արժեթղթերի տեղաբաշխում հրապարակային առաջարկի միջոցով,

Արժեթղթերի տեղաբաշխում. Տեղաբաշխողի կողմից Արժեթղթերի առաջին վաճառքը Ներդրողին,

Արժեթուղթ. Օրենքի 3-րդ հոդվածի 1-2-րդ և 5-7-րդ կետերով սահմանված գործիքները,

Տնօրեն. Տեղաբաշխողի միանձնյա գործադիր մարմին, որը ՀՀ օրենսդրությամբ և Տեղաբաշխողի կանոնադրությամբ սահմանված կարգով իրականացնում է Տեղաբաշխողի գործունեության ընթացիկ ղեկավարումը,

Երաշխավորված տեղաբաշխում. Արժեթղթերի տեղաբաշխման տեսակ, որի պարագայում Տեղաբաշխողը.

- գնում է Թողարկողի Արժեթղթերը նախօրոք պայմանավորված ժամկետում դրանք վերավաճառելու պայմանով,
- ստանձնում է Թողարկողի՝ նախօրոք նշված ժամկետում չտեղաբաշխված Արժեթղթերը գնելու պարտավորություն,

Թողարկող. անձ, որը թողարկել է Արժեթղթեր և դրանց տեղաբաշխման կազմակերպման նպատակով Տեղաբաշխողի հետ կնքել է կամ պատրաստավում է կնքել Պայմանագիր,

Խորհրդատվական ծառայությունների կանոնակարգ. Խորհրդի կողմից հաստատված՝ «Խորհրդատվական ծառայությունների մատուցման կանոնակարգ» Տեղաբաշխողի ներքին իրավական ակտը, որով սահմանվում են Տեղաբաշխողի կողմից հաճախորդներին Արժեթղթերում ներդրումների հետ կապված խորհրդատվության և այլ խորհրդատվական ծառայությունների մատուցման կարգն ու պայմանները,

ԿԲ. ՀՀ կենտրոնական բանկ,

Ծառայություններ. Պայմանագրի հիման վրա Տեղաբաշխողի կողմից Թողարկողին մատուցվող Արժեթղթերի տեղաբաշխման ծառայություններ,

Ծրագրային ազդագիր. Առաջարկի ծրագրի հիման վրա թողարկված ոչ բաժնային Արժեթղթերի, ինչպես նաև Ապահովված արժեթղթերի հրապարակային առաջարկի դեպքում Թողարկողի կամ Տեղաբաշխողի կողմից Ազդագրի փոխարեն հրապարակվող փաստաթուղթ,

Կանոնակարգ 4/06. ԿԲ խորհրդի որոշմամբ հաստատված «Որակավորված ներդրողներ համարելու չափանիշները և անձանց՝ որպես որակավորված ներդրողներ գրանցման կարգը» թիվ 4/06 կանոնակարգը,

Կանոնակարգ 4/07. ԿԲ խորհրդի որոշմամբ հաստատված «Ներդրումային ծառայություններ մատուցող անձանց գործունեության նկատմամբ պահանջները» թիվ 4/07 կանոնակարգը,

Կարգավորվող շուկա. հանրության համար ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն մատչելի կազմակերպական, իրավական և տեխնիկական միջոցների համակարգ, որը կանոնավոր կերպով Արժեթղթերի, ինչպես նաև Ածանցյալ ֆինանսական գործիքների առքի և վաճառքի առաջարկների հանդիպման վայր կամ միջոց է կազմակերպում, տրամադրում, ապահովում կամ իրականացնում է Արժեթղթերով, ինչպես նաև Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներով առևտրի կազմակերպման սովորաբար իրականացվող գործառնություններ: Կարգավորվող շուկան ներառում է բոսսան և այլ կարգավորվող շուկաները,

Հաշվետու թողարկող. Թողարկող, որի կողմից թողարկված որևէ դասի Արժեթուղթը թույլատրված է ՀՀ տարածքում գործող Կարգավորվող շուկայում առևտրին,

Ներդրող. անձ, որին պատկանում է կամ որը նախատեսում է ձեռք բերել Արժեթուղթ,

Ծահերի բախման բացառման և կանխարգելման կանոնակարգ. Կառավարչի՝ «Ծահերի բախման բացառման և կանխարգելման» կանոնակարգը, որը սահմանում է Կառավարչի կողմից իրականացվող Գործարքների արդյունքում հաճախորդների հետ հնարավոր շահերի բախման բացառմանն ու կանխարգելմանն ուղղված միջոցառումների իրականացման ընթացակարգը,

Չերաշխավորված տեղաբաշխում. Արժեթղթերի տեղաբաշխման տեսակ, որի պարագայում Տեղաբաշխողն աջակցում է Թողարկողի Արժեթղթերը ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով տեղաբաշխելու ընթացքին՝ չստանձնելով Թողարկողի չտեղաբաշխված Արժեթղթերը գնելու պարտավորություն,

Պայմանագիր. Տեղաբաշխողի և Թողարկողի միջև կնքված՝ Արժեթղթերի տեղաբաշխման պայմանագիրը,

Պրոֆեսիոնալ հաճախորդ. ինքնուրույն ներդրումային որոշումներ կայացնելու և **դրանցից** բխող ռիսկերը գնահատելու համար համապատասխան գիտելիքներ և փորձ ունեցող Հաճախորդ,

Տեղաբաշխող. «Սիրիուս Կապիտալ» փակ բաժնետիրական ընկերություն ներդրումային ընկերությունը,

Տեղաբաշխողի պաշտոնական կայք. Տեղաբաշխողի պաշտոնական կայքը, որում Տեղաբաշխողը հրապարակում է ՀՀ օրենսդրությամբ նախատեսված, ինչպես նաև այլ անհրաժեշտ տեղեկատվություն,

Տեղաբաշխման իրականացման մասին հաշվետվություն. Տեղաբաշխողի կողմից Թողարկողին տրամադրվող Պայմանագրում նշված հաշվետվությունը,

Տեղեկատվության փոխանակման հուսալի միջոցներ. առձեռն առաքում, հաղորդակցություն Պայմանագրի 9.1 կետում նշված էլեկտրոնային փոստի հասցեների և հեռախոսահամարների, Տեղաբաշխողի և Թողարկողի նախնական փոխադարձ համաձայնությամբ՝ նաև էլեկտրոնային հաղորդակցության այլ կապուղիների (օրինակ՝ բջջային հավելվածների) միջոցով, փաստաթղթերի փոստային/սուրհանդակային առաքում և առձեռն ստացում՝ ստացման փաստը հավաստող ստորագրությամբ, փաստաթղթերի հրապարակում Տեղաբաշխողի պաշտոնական կայքում: Տեղեկատվության փոխանակման հուսալի միջոցները հանդիսանում են այդպիսիք Կանոնակարգ 4/07-ի իմաստով,

Օրենք. «Արժեթղթերի շուկայի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքը:

1.6. Սույն կանոնակարգում օգտագործվող այլ հասկացությունները սահմանված չլինելու դեպքում ունեն Օրենքում և դրա հիման վրա ընդունված այլ իրավական ակտերում սահմանված նշանակությունը, իսկ դրանցում սահմանված չլինելու դեպքում՝ միջազգային գործարար սովորույթներով այդ հասկացություններին տրվող նշանակությունը, եթե այլ բան ակնհայտորեն չի բխում կոնկրետ հասկացության կիրառման մասնավոր դեպքից:

1.7. Եթե սույն կանոնակարգի որևէ դրույթի կոնկրետ համատեքստից ակնհայտորեն այլ բան չի բխում, դրա դրույթների մեկնաբանության սկզբունքները հետևյալն են.

1.7.1. ցանկացած փաստաթղթի՝ ներառյալ, բայց առանց սահմանափակման՝ Պայմանագրի վկայակոչումը, մեջբերումը կամ դրան հղումը ենթադրում է տվյալ փաստաթղթի գործող տարբերակի, ներառյալ՝ դրա բոլոր փոփոխություններն ու լրացումները, մեջբերումը, վկայակոչումը կամ դրան հղումը, եթե տվյալ վկայակոչման, մեջբերման կամ հղման մեջ հատուկ նշումով սահմանված չէ հակառակը,

1.7.2. կետերին բոլոր հղումները վերաբերում են սույն կանոնակարգի կետերին, եթե հատուկ նշումով սահմանված չէ հակառակը,

1.7.3. գլուխների անվանումներն ունեն կողմնորոշիչ նշանակություն և չեն ազդում դրանց բովանդակության նշանակության և/կամ մեկնաբանության վրա,

1.7.4. եզակի թվով սահմանված հասկացությունները նաև արտահայտում են նույն հասկացության հոգնակի թիվը ու հակառակը, եթե այլ բան չի բխում հասկացության կիրառման մասնավոր դեպքից,

1.7.5. ցանկացած անձի վկայակոչումը վերաբերում է նաև օրենքներով և այլ իրավական ակտերով սահմանված իրավաչափ հիմքերով նրան փոխարինող անձին, նրա ներկայացուցչին կամ իրավահաջորդին,

1.7.6. սույն կանոնակարգում օգտագործվող «սույն» բառը և դրա հղովածները, դրանցով կազմված արտահայտությունները և նման նշանակություն ունեցող այլ բառերը վերաբերում են տվյալ դրույթը պարունակող կետին, բացառությամբ «սույն կանոնակարգ»

արտահայտությունից, որը ենթադրում է ամբողջ կանոնակարգը, և «սույն բաժին» արտահայտությունից, որը ենթադրում է սույն կանոնակարգի որևէ բաժինը:

1.8. Սույն կանոնակարգում փոփոխությունները և լրացումները կատարվում են Տեղաբաշխողի կողմից միակողմանիորեն՝ այդպիսի փոփոխությունից կամ լրացումից հետո փոփոխության/լրացման մասին Պայմանագրով սահմանված կարգով Թողարկողին ծանուցելու պայմանով:

2. ՏԵՂԱԲԱՇԽՈՂԻ ԿՈՂՄԻՑ ԹՈՂԱՐԿՈՂԻՆ ՏՐԱՄԱՀՐՎՈՂ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

2.1. Նախքան Պայմանագրի կնքումը և Ծառայությունների մատուցումը Տեղաբաշխողը Թողարկողին պետք է տրամադրի տեղեկատվություն հետևյալի մասին.

2.1.1. Տեղաբաշխողի և Ծառայությունների մասին,

2.1.2. Արժեթղթերի, Ածանցյալ ֆինանսական գործիքների և դրանց հետ առնչվող ռիսկերի մասին,

2.1.3. գործարքների կնքման վայրի (միջոցի) մասին (ֆոնդային բորսա, այլ կարգավորվող շուկա կամ չկարգավորվող շուկա),

2.1.4. կիրառելի վճարների և ծախսերի մասին:

2.2. Իր և իր կողմից մատուցվող Ծառայությունների մասին Տեղաբաշխողը Թողարկողին տրամադրում է հետևյալ տեղեկությունները.

2.2.1. անվանումը և հիմքերը, որոնցով Տեղաբաշխողն իրավասու է մատուցել Ծառայությունները, ինչպես նաև Տեղաբաշխողին լիցենզավորած և (կամ) գրանցած իրավասու մարմնի անվանումը և Տեղեկատվության փոխանակման հուսալի միջոցները,

2.2.2. տեղեկություններ այն մասին, թե ինչ լեզուներով Թողարկողը կարող է կապ հաստատել Տեղաբաշխողի հետ և ստանալ փաստաթղթեր և այլ տեղեկություններ,

2.2.3. տեղեկություններ Թողարկողին ներկայացվող հաշվետվությունների, դրանց ներկայացման հաճախականության և ժամկետների, ինչպես նաև ներկայացման կարգի մասին: Տրամադրվող հաշվետվությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացված է սույն կանոնակարգի 6-րդ բաժնում,

2.2.4. «Ծախսերի բախման բացառման և կանխարգելման» կանոնակարգի համառոտ նկարագիրը (Հաճախորդի պահանջի դեպքում՝ Ծախսերի բախման բացառման և կանխարգելման» ամբողջական կանոնակարգը):

2.3. Արժեթղթերի, Ածանցյալ ֆինանսական գործիքների և դրանց հետ առնչվող ռիսկերի մասին Տեղաբաշխողի կողմից Թողարկողին տրամադրվող տեղեկությունները հետևյալն են.

2.3.1. Տեղեկատվություն Արժեթղթերի և Ածանցյալ ֆինանսական գործիքների մասին

Հասարակ բաժնետոմսն այն Արժեթուղթն է, որը հավաստում է դրա սեփականատիրոջ՝ ընկերության շահույթից շահաբաժնի ձևով մաս ստանալու, ընկերության գործերի կառավարմանը մասնակցելու՝ դրա հետ կապված որոշումներ ընդունելու գործում ձայնի և լուծարումից հետո մնացած գույքից մաս ստանալու իրավունքը:

Արտոնյալ բաժնետոմսն ընկերության գործերի կառավարման վերաբերյալ որոշումների ընդունման գործում ձայնի իրավունք չի տալիս, իսկ շահաբաժինները սահմանվում են կանոնադրությամբ և տրվում առանց լրացուցիչ որոշման: Ընկերության սնանկության դեպքում արտոնյալ բաժնետոմսերի դիմաց պարտավորությունների բավարարումն առաջնահերթ է հասարակ բաժնետոմսերի նկատմամբ:

Պարտատոմսն Արժեթղթի այնպիսի տեսակ է, որը հավաստում է դրա տիրապետողի իրավունքը դրանում նախատեսված ժամկետում Թողարկողից ստանալ Պարտատոմսի արժեքը կամ գույքային այլ համարժեք, ինչպես նաև ստանալ անվանական արժեքից տոկոս կամ այլ գույքային իրավունք:

Մուրհակ է համարվում այն Արժեթուղթը, որը հավաստում է մուրհակ տվողի (**Հասարակ մուրհակ**) կամ մուրհակում նշված այլ վճարողի (**Փոխանցելի մուրհակ՝ վճարագիր**)՝ որևէ բանով չպայմանավորված պարտավորությունը՝ մուրհակում նախատեսված ժամկետը լրանալիս որոշակի գումար վճարել մուրհակը տիրապետողին (մուրհակի տիրոջը):

Չեկ է համարվում այն Արժեթուղթը, որը պարունակում է չեկ տվողի՝ որևէ բանով չպայմանավորված գրավոր կարգադրությունը բանկին՝ չեկը տիրապետողին վճարել դրանում նշված գումարը:

Կոնոսամենտ է համարվում ապրանքը տնօրինելու մասին փաստաթուղթը, որը հավաստում է դրա տիրապետողի իրավունքը՝ տնօրինելու կոնոսամենտում նշված բեռը և փոխադրելուց հետո ստանալու այն:

Օպցիոն. Ածանցյալ ֆինանսական գործիք, որի գնորդն իրավունք է ստանում նախապես սահմանված պայմաններով և ժամկետներում օպցիոն վաճառողից գնել կամ նրան վաճառել օպցիոնի հիմքում ընկած ակտիվը, իսկ օպցիոն վաճառողը ստանձնում է պարտավորություն գնորդի պահանջի դեպքում նախապես սահմանված պայմաններով և ժամկետներում գնել կամ նրան վաճառել օպցիոնի հիմքում ընկած ակտիվը:

Ծյուռերս. Ածանցյալ ֆինանսական գործիք, որն իրենից ներկայացնում է դրա հիմքում ընկած ակտիվի՝ ստանդարտացված պայմաններով կնքվող առուվաճառքի պայմանագիր, որը ենթադրում է ապագայում այդ ստանդարտացված պայմաններով պարտավորությունների կատարում:

Եթե Տեղաբաշխողը Թողարկողին տրամադրում է տեղեկություններ այնպիսի Արժեթղթերի մասին, որոնք այդ պահին հրապարակային առաջարկի առարկա են, և առկա է հրապարակված Ազդագիր, ապա Հաճախորդին տեղեկացնում է, թե որտեղ է հրապարակված այդ Ազդագիրը, կամ որտեղից կարելի է այն ձեռք բերել:

Այն դեպքում, երբ Արժեթղթերից բխող ռիսկերը երաշխավորված են երրորդ անձի կողմից, Խորհրդատուն Հաճախորդին ներկայացնում է տեղեկատվություն երաշխավորության և երաշխավորություն տվողի մասին:

2.3.2. Ռիսկեր

-ըստ Արժեթղթերի և Ածանցյալների տեսակների՝

Բաժնետոմս. բաժնետոմսերի առուվաճառքի Գործարքները սահմանափակ ռիսկով Գործարքներ են. Հաճախորդի կորուստներ կրելու ռիսկը սահմանափակվում է նրա կողմից բաժնետոմսերի գնման համար ծախսված գումարով: Այնուամենայնիվ, պետք է նկատի ունենալ, որ որոշակի հանգամանքներում կորուստները կարող են առաջանալ համեմատաբար կարճ ժամանակամիջոցում: Մասնավորապես, բաժնետոմսերի շուկայում առկա են շուկայական անբարենպաստ գործոններով պայմանավորված իրական վնասի ռիսկեր, օրինակ՝ արժույթային ռիսկ, իրացվելիության ռիսկ, գնային ռիսկ, Թողարկողի սնանկության ռիսկ և այլն,

Պարտատոմս. պարտատոմսերը դասվում են ցածր ռիսկայնության գործիքների շարքին: Այնուամենայնիվ, վերջիններիս ևս բնորոշ են ռիսկի այնպիսի տեսակներ, ինչպիսիք են արժույթային ռիսկը, իրացվելիության ռիսկը, գնային ռիսկը, Թողարկողի սնանկության ռիսկը և այլն,

Օպցիոն. օպցիոնը հանդիսանում է արժեգրկվող ակտիվ, որը ունի գործողության սահմանափակ ժամկետ, և այդ ժամկետը լրանալուց հետո կարող է ամբողջությամբ կորցնել իր արժեքը: Այդ իսկ պատճառով այն համարվում է բարձր ռիսկայնությամբ Գործիք: Օպցիոնների առուվաճառքին առավելապես բնորոշ է շատ կարճ ժամանակահատվածում մեծ կորուստներ կրելու ռիսկը,

Ֆյուչերսներով կատարվող գործարքներին բնորոշ է շատ կարճ ժամանակահատվածում մեծ կորուստներ կրելու ռիսկը,

-ըստ Ներդրողի ու ռիսկերի աղբյուրի միջև կապի՝

Անմիջական. ռիսկի աղբյուրն իրավական հարաբերություններով ուղղակիորեն կապված է ներդրողի հետ,

Միջնորդավորված. ռիսկի աղբյուրն իրավական հարաբերություններով անմիջականորեն կապված չէ Ներդրողի հետ, սակայն ռիսկի աղբյուրի մոտ անբարենպաստ հանգամանքների ի հայտ գալու արդյունքում առաջացնում է իրար հաջորդող իրադարձությունների շղթա, որը պատճառ է հանդիսանում Ներդրողի միջոցների և/կամ եկամտի կորստի,

-ըստ ռիսկի գործոնների

Տնտեսական ռիսկ. անբարենպաստ տնտեսական իրադարձությունների ի հայտ գալու ռիսկ: Հնարավոր են տնտեսական ռիսկերի հետևյալ տեսակները.

- *գլոբալ տնտեսական ռիսկ՝* պայմանավորված համաշխարհային ֆինանսական ճգնաժամով,
- *գնային ռիսկ՝* պայմանավորված գների անբարենպաստ փոփոխություններով,
- *արժույթային ռիսկ՝* պայմանավորված արժույթային փոխարժեքների անբարենպաստ փոփոխություններով,
- *տոկոսային ռիսկ՝* պայմանավորված տոկոսադրույքների անբարենպաստ փոփոխություններով,
- *սղանային (ինֆլյացիոն) ռիսկ՝* - պայմանավորված սղանով,
- *իրացվելիության ռիսկ՝* - պայմանավորված որոշակի ժամանակահատվածում ակտիվի գնման կամ վաճառքի հետ կապված դժվարությունների առաջացմամբ,
- *վարկային ռիսկ՝* պայմանավորված Տեղաբաշխողի կողմից Ծառայությունների մատուցմանը ներգրավված անձանց կողմից իր պարտականությունների չկատարմամբ կամ անպատշաճ կատարմամբ. այդպիսի չկատարման կամ ոչ պատշաճ կատարման պատճառ կարող են հանդիսանալ դեֆոլտը, Ներդրողի անվճարունակությունը և այլն,

Իրավական փոփոխությունների ռիսկ. Արժեթղթերում ներդրումների հետ կապված կորուստների առաջացում՝ պայմանավորված նոր իրավական ակտերի ընդունմամբ կամ գործող իրավական ակտերի էական փոփոխություններով: Իրավական փոփոխությունների ռիսկը ներառում է նաև Արժեթղթերի շուկայի գործունեությունը կարգավորող իրավական ակտերի կամ առանձին կարգավորումների բացակայությամբ պայմանավորված կորուստների հնարավորությունը,

Սոցիալ-քաղաքական ռիսկ. միջազգային, տարածաշրջանային կամ ներպետական մակարդակներում քաղաքական և տնտեսական արմատական փոփոխությունների, սոցիալական անկայունության, ռազմական գործողությունների, ձեռնարկությունների սզգայնացման, հսկվող ձեռնարկությունների և բնական մոնոպոլիաների գործունեությանը հանրային իշխանության մարմինների միջամտության հետ կապված ռիսկեր,

Հակաօրինական գործողությունների ռիսկ. հանցագործությունների և այլ հակաօրինական գործողությունների (օրինակ՝ փաստաթղթային տեսքով թողարկված Արժեթղթերի կեղծում, խարդախություն, անթույլատրելի մուտք համակարգչային համակարգեր և այլն) հետ կապված ռիսկեր: Ներդրողի համար դա հանդիսանում է միջնորդավորված ռիսկ,

Գործառնական (տեխնիկական, տեխնոլոգիական, կադրային) ռիսկ. տեղեկատվական, էլեկտրոնային, էլեկտրական և այլ համակարգերի անսարքության կամ շուկայի ոչ կատարյալ ենթակառուցվածքի թերություններով (այդ թվում՝ գործառնությունների իրականացման տեխնոլոգիաների, կառավարման, հաշվառման և հսկման գործընթացների բացակայությամբ կամ թերություններով, անձնակազմի գործողություններով կամ անգործությամբ) պայմանավորված ուղղակի կամ անուղղակի կորուստների առաջացման ռիսկ: Կարելի է առանձնացնել գործառնական ռիսկերի հետևյալ խմբերը՝ տեղեկատվական, էլեկտրական, կոմունիկացիոն համակարգերի օգտագործման, անվանական Արժեթղթերի հաշվառման համակարգի հետ կապված ռիսկեր,

Տեխնոգեն ռիսկ. մարդու տնտեսական գործունեության հետևանքով առաջացող ռիսկեր՝ վթարներ, հրդեհներ և այլն,

Բնական ռիսկ. մարդու գործունեությունից անկախ հանգամանքների, օրինակ՝ տարերային աղետների (երկրաշարժ, ջրհեղեղ և այլն) տեղի ունենալու ռիսկ:

2.4. Ծախսերի և միջնորդավճարների մասին Տեղաբաշխողը Թողարկողին տրամադրում է հետևյալ տեղեկատվությունը.

2.4.1. Ծառայություններից օգտվելու համար Թողարկողի կողմից վճարման ենթակա համախառն գումարը՝ ներառյալ բոլոր միջնորդավճարները, ծախսերը և այլ վճարները, ինչպես նաև բոլոր հարկային վճարները, որոնք պահվում են Տեղաբաշխողի՝ որպես Թողարկողի հարկային գործակալի կողմից (եթե Տեղաբաշխողը հանդես է գալիս որպես Թողարկողի հարկային գործակալ): Եթե հնարավոր չի լինում տեղեկացնել գանձման ենթակա ճշգրիտ գումարի մասին, ապա ներկայացվում է դրա հաշվարկման կարգը,

2.4.2. Եթե սույն Կանոնակարգի 2.4.1 կետում նշված համախառն գումարի որևէ մաս վճարվում է արտարժույթով կամ ներկայացված է արտարժույթով, ապա նշվում են արտարժույթը, փոխանակման կուրսը և դրա հետ կապված ծախսերը,

2.4.3. վճարումները կատարելու եղանակները:

2.5. Մինչև Պայմանագիր կնքելը Տեղաբաշխողը Թողարկողին տրամադրում է Ծառայությունների մատուցումը կարգավորող իրավական ակտերը՝ դրանց ծանոթանալու համար:

3. ՏԵՂԱԲԱՇԽՈՂԻ ԿՈՂՄԻՑ ՀԱՃԱԽՈՐԴԻՑ ՊԱՀԱՆՁՎՈՂ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ

3.1. Մինչև Ծառայությունների մատուցման սկիզբը Տեղաբաշխողը Թողարկողից պահանջում է տեղեկատվություն ներդրումային գործունեության բնագավառում նրա գիտելիքների և փորձի, նրա ֆինանսական վիճակի և ներդրումային նպատակների մասին, ինչը հնարավորություն կտա Թողարկողին առաջարկել կամ խորհուրդ տալ այնպիսի ծառայություններ, որոնք առավելագույնս համապատասխանում են Թողարկողի ցանկությանը: Սույն կետում սահմանված տեղեկատվությունը Թողարկողը տրամադրում է ըստ սույն կանոնակարգի Հավելված 1-ով սահմանված ձևի:

3.2. Ներդրումային գործունեության բնագավառում Թողարկողի գիտելիքների և փորձի մասին տեղեկատվությունը ներառում է.

3.2.1. տեղեկություններ այն ներդրումային ծառայությունների, Արժեթղթերով գործարքների և Արժեթղթերի մասին, որոնց հետ որևէ կերպ առնչվել է Թողարկողը,

3.2.2. Թողարկողի կողմից Արժեթղթերով կատարված գործարքների բնույթը, ծավալը և հաճախականությունը, ինչպես նաև ժամանակահատվածը, որի ընթացքում կատարվել են այդ գործարքները,

3.2.3. Թողարկողի կրթական մակարդակը, մասնագիտությունը և զբաղմունքը:

3.3. Տեղաբաշխողի կողմից Թողարկողի գիտելիքների և փորձի գնահատման իրականացման ապահովման համար Թողարկողի այն ղեկավարը, աշխատակիցը կամ անձը, որն իրավասու է Թողարկողի անունից գործարքներ կնքել, լրացնում է սույն կանոնակարգի ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1-ով սահմանված՝ գիտելիքների և փորձի ստուգման հարցաթերթիկը:

3.4. Սույն բաժնում նշված գործողություններն իրականացնելիս Խորհրդատուն որոշում է, թե արդյոք Հաճախորդն ունի ներդրումային գործունեության բնագավառում անհրաժեշտ գիտելիքներ և փորձ, որպեսզի հասկանա Ծառայություններից կամ համապատասխան Արժեթղթից բխող ռիսկերը: Խորհրդատուն կարող է համարել, որ Պրոֆեսիոնալ հաճախորդներն ունեն այդ անհրաժեշտ գիտելիքները և փորձը:

4. ՀԱՃԱԽՈՐԴՆԵՐԻ ԴԱՍԱԿԱՐԳՈՒՄԸ

4.1. Նախքան Ծառայությունների մատուցումը և Պայմանագրի կնքումը Տեղաբաշխողը դասակարգում է Թողարկողին որպես Պրոֆեսիոնալ և ոչ Պրոֆեսիոնալ հաճախորդ:

4.2. Կանոնակարգ 4/07-ով սահմանված չափանիշներով Թողարկողի նախաձեռնությամբ վերջինիս որպես Պրոֆեսիոնալ հաճախորդ դասակարգումը վավեր համարվելու նպատակով Տեղաբաշխողն իրականացնում է Թողարկողի գիտելիքների և փորձի գնահատում: Թողարկողի գիտելիքների և փորձի գնահատումը պետք է հավաստիացնի, որ Թողարկողը Ծառայություններից օգտվելու, ներդրումային որոշում կայացնելու և դրանց հետ կապված ռիսկերն ընկալելու համապատասխան ունակություն և գիտելիք ունի: Թողարկողի գիտելիքների և փորձի գնահատումն իրականացվում է սույն կանոնակարգի 3.3. կետով նշված կարգով Թողարկողի տրամադրած տեղեկատվության հիման վրա: Թողարկողի գնահատման արդյունքների հիման վրա կազմվում է Տնօրենի կողմից ստորագրված արձանագրություն/փաստաթուղթ՝ սույն կանոնակարգի ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2-ով սահմանված ձևով, որը ներառում է Թողարկողի գնահատման արդյունքները՝ պատշաճ հիմնավորմամբ:

4.3. Թողարկողը գիտելիքների և փորձի ստուգման հարցաթերթիկում նշում է կատարում որպես Պրոֆեսիոնալ հաճախորդ դասակարգվելու դեպքում նաև Որակավորված ներդրող համարվելու համաձայնության վերաբերյալ: Հաճախորդի համաձայնության դեպքում որպես Որակավորված ներդրող գրանցվելու, գրանցումից դուրս գալու, ինչպես նաև ԿԲ ներկայացվող՝ Պրոֆեսիոնալ հաճախորդի կարգավիճակի դադարեցման, Պայմանագրի լուծման և այլ տեղեկատվության փոփոխությունների հետ կապված իրավահարաբերությունները կարգավորվում են Կանոնակարգ 4/07-ով և Կանոնակարգ 4/06-ով:

4.4. Սույն բաժնով սահմանված գործողություններն իրականացնելիս Խորհրդատուն կարող է հիմնվել Հաճախորդի կողմից տրամադրված տեղեկությունների վրա, բացառությամբ այն դեպքերի, եթե գիտեր կամ կարող էր իմանալ, որ տեղեկատվությունն ակնհայտորեն հնացած է, ոչ ճշգրիտ կամ ոչ լիարժեք:

4.5. Սույն կետով Տեղաբաշխողը տեղեկացնում է Պրոֆեսիոնալ հաճախորդներին, որ Տեղաբաշխողի և Պրոֆեսիոնալ հաճախորդի միջև հարաբերություններում որոշակի օրենսդրական պահանջներ չեն գործում:

5. ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՄԱՏՈՒՑՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

5.1. Պայմանագրով և սույն կանոնակարգով կարգավորվում են Տեղաբաշխողի կողմից Թողարկողին Արժեթղթերի տեղաբաշխման Ծառայությունների մատուցման հետ կապված իրավահարաբերությունները:

5.2. Ծառայությունները մատուցվում են ՀՀ օրենսդրությամբ, սույն կանոնակարգով, Տեղաբաշխողի այլ ներքին իրավական ակտերով և Պայմանագրով սահմանված կարգով:

5.3. Մինչև Պայմանագրի կնքումը Տեղաբաշխողի և Թողարկողի միջև կարող է կնքվել մտադրությունների հուշագիր, որտեղ սահմանվում են այն հիմնական պայմանները, որոնց հիման վրա պետք է մատուցվեն Ծառայությունները:

5.4. Մինչև Պայմանագրի կնքելը Տեղաբաշխողն իրականացնում է Թողարկողի ընդհանուր վիճակի ուսումնասիրություն: Ընդհանուր վիճակի ուսումնասիրության իրականացման կարգը, պայմանները և ծավալը սահմանվում են մտադրությունների հուշագրով:

5.5. Ծառայությունների շրջանակը սահմանվում է Պայմանագրով և իր մեջ կարող է ներառել.

5.6.1 Արժեթղթերի Երաշխավորված կամ Չերաշխավորված տեղաբաշխման իրականացումը,

5.6.2 Արժեթղթերի թողարկման և տեղաբաշխման կազմակերպման հետ կապված Ծառայությունների մատուցում:

5.6. Ըստ Թողարկողի նախընտրության՝ Տեղաբաշխողը կարող է Թողարկողին մատուցել Արժեթղթերի հրապարակային կամ փակ տեղաբաշխման Ծառայություններ:

5.7. Տեղաբաշխողի կողմից տեղաբաշխումը կարող է իրականացվել՝

5.7.1 Կարգավորվող շուկայում (ֆոնդային բորսայում)՝ աճուրդների կազմակերպման միջոցով,

5.7.2 Կարգավորվող շուկայից դուրս՝ Ներդրողների բաժանորդագրության միջոցով:

5.8. Ֆոնդային բորսայում Արժեթղթերի տեղաբաշխումն իրականացվում է ֆոնդային բորսայի կանոններին համապատասխան:

5.9. Արտաբորսայական տեղաբաշխումը կատարվում է Օրենքին և դրա հիման վրա ընդունված այլ նորմատիվ իրավական ակտերին համապատասխան: Արտաբորսայական գործարքների իրականացման առանձնահատկությունները սահմանվում են Պայմանագրով:

5.10. Սույն կանոնակարգի 5.7.2. կետով սահմանված՝ Ներդրողների բաժանորդագրության միջոցով Կարգավորվող շուկայից դուրս տեղաբաշխում կազմակերպելիս Տեղաբաշխողը Պայմանագրի հիման վրա բացում և վարում է Թողարկողի Արժեթղթերի ձեռքբերման հայտերի գրանցամատյան, որում նշվում են՝

5.10.1 հայտի ներկայացման ամսաթիվը և ժամը,

5.10.2 Ներդրողի անունը և ազգանունը (անվանումը),

5.10.3 Ներդրողի անձնագրի (պետական գրանցման վկայականի) տվյալները,

5.10.4 Ներդրողի հասցեն (մշտական և բնակության տվյալ պահին),

5.10.5 հայտում նշված Արժեթղթերի գինը, քանակը և ընդհանուր գումարը,

5.10.6 Արժեթղթերի դիմաց վճարման կարգը,

5.10.7 ՀՀ օրենսդրությամբ և սահմանված այլ տեղեկություններ:

5.11. Տեղաբաշխողն իրավունք ունի ներդրումային ծառայություններ մատուցող այլ անձանց և ինստիտուցիոնալ ներդրողների հետ կնքել տեղաբաշխմանը մասնակցելու պայմանագրեր, ինչպես նաև նշված անձանց հետ ստեղծել տեղաբաշխման խմբեր:

5.12. Տեղաբաշխողը ՀՀ օրենսդրությամբ և Պայմանագրով սահմանված կարգով պատասխանատվություն է կրում իր գործողությունների կամ անգործության հետևանքով Թողարկողին և Ներդրողներին պատճառված վնասի համար:

6. ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

6.1 Տեղաբաշխումն իրականացնելուց հետո անհապաղ, սակայն ոչ ուշ, քան տեղաբաշխման հաջորդ աշխատանքային օրվա ավարտը Ընկերությունը պետք է Թողարկողին տրամադրի Տեղաբաշխման իրականացման մասին հաշվետվություն՝ սույն կանոնակարգի ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3-ով սահմանված ձևով:

6.2 Տեղաբաշխման իրականացման մասին հաշվետվությունը ներառում է Կանոնակարգ 4/07-ով սահմանված տեղեկատվությունը:

6.3 Եթե Տեղաբաշխումն իրականացվում է մասնաբաժիններով, ապա Տեղաբաշխողը Տեղաբաշխման իրականացման մասին հաշվետվությունը ներկայացնում է ըստ յուրաքանչյուր մասնաբաժնի:

6.4 Թողարկողին ներկայացվող՝ Տեղաբաշխման իրականացման մասին հաշվետվությունը պետք է՝

6.4.1 ներառի հաշվետվության ներկայացման ամսաթիվը,

6.4.2 վավերացված լինի Տնօրենի ստորագրությամբ և Տեղաբաշխողի կնիքով:

6.5 Տեղաբաշխման իրականացման մասին հաշվետվությունը Թողարկողին է տրամադրվում երկու օրինակից. ընդ որում, մեկ օրինակը մնում է Թողարկողին, իսկ մյուս օրինակն առարկությունների բացակայության դեպքում «Հաշվետվության վերաբերյալ առարկություն չունեմ» նշագրմամբ և Թողարկողի/Թողարկողի լիազորված անձի ստորագրությամբ վերադարձվում է Տեղաբաշխողին:

7. ՀՐԱՊԱՐԱԿԱՅԻՆ ՏԵՂԱԲԱՇԽՄԱՆ ԿԱՐԳԸ ՈՒ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ

7.1. Արժեթղթերի հրապարակային տեղաբաշխման դեպքում Տեղաբաշխողը Պայմանագրի հիման վրա պարտավոր է Տեղաբաշխողի պաշտոնական կայքում հրապարակել Ազդագիրը (ծրագրային ազդագիրը) ոչ ուշ, քան Արժեթղթերի հրապարակային տեղաբաշխումը սկսելուց 3 (երեք) Աշխատանքային օր առաջ, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Օրենքով Ազդագրի հրապարակում չի պահանջվում:

7.2. Տեղաբաշխողը Պայմանագրի հիման վրա ցանկացած անձի պահանջով, ոչ ուշ քան նման պահանջ ներկայացնելու օրվան հաջորդող Աշխատանքային օրը նրան անվճար տրամադրում է Ազդագրի տպագիր տարբերակը, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Օրենքով Ազդագրի հրապարակում չի պահանջվում:

7.3. Ազդագիրը հրապարակելուց անմիջապես հետո, սակայն ոչ ուշ, քան Ազդագրի հրապարակմանը հաջորդող առաջին Աշխատանքային օրը, Տեղաբաշխողն Արժեթղթերի հրապարակային առաջարկի վերաբերյալ ԿԲ նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված կարգով և բովանդակությամբ հրապարակում է հայտարարություն, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Օրենքով Ազդագրի հրապարակում չի պահանջվում:

7.4. Եթե Ազդագրում, այդ թվում՝ դրա թարգմանության մեջ, որևէ էական փաստ է բաց թողնվել կամ խեղաթյուրվել, ապա Տեղաբաշխողը Թողարկողի հետ միասին կրում է նման բացթողման կամ խեղաթյուրման հետևանքով Ներդրողի կրած վնասները փոխհատուցելու համապարտ պատասխանատվություն:

7.5. Տեղաբաշխողն ազատվում է սույն կանոնակարգի 7.4. կետում նշված պատասխանատվությունից, եթե ապացուցում է, որ բավարար և պատշաճ ուսումնասիրությունից հետո բավարար հիմքեր է ունեցել հավատալու և հավատացել է, որ Ազդագրի գրանցման պահին դրանում սխալ տեղեկատվություն կամ խեղաթյուրում (բացթողում) չի եղել, ինչպես նաև այն դեպքում, եթե վնաս կրած Ներդրողը Արժեթղթերը ձեռքբերելու պահին տեղյակ էր կամ ակնհայտորեն կարող էր տեղյակ լինել, որ Ազդագիրը պարունակում է սխալ և ապակողմնորոշիչ տեղեկատվություն, կամ նրանում էական փաստ է բաց թողնված կամ խեղաթյուրված:

7.6. Ազդագրի գրանցման հայտը ներկայացնելու պահից մինչև Արժեթղթերի հրապարակային տեղաբաշխման ժամկետի ավարտն Ազդագրում ներառվող տեղեկությունների էական փոփոխության, նոր էական հանգամանք կամ փաստ ի հայտ գալու կամ Ազդագրում էական անճշտություն, թերություն հայտնաբերելու դեպքում Թողարկողը կամ Տեղաբաշխողը պարտավոր է այդ մասին տեղեկանալու օրվանից կամ այն օրվանից, երբ նա ակնհայտորեն կարող էր տեղեկանալ տվյալ փոփոխության մասին, 5 (հինգ) Աշխատանքային օրվա ընթացքում ԿԲ ներկայացնել Ազդագրի լրացում:

7.7. Եթե Տեղաբաշխողը տեղաբաշխման ընթացքում ներկայացնում է Ազդագրի լրացում, որը կապված է Ազդագրում ներառված տեղեկատվության էական փոփոխության, նոր էական հանգամանքի կամ փաստի ի հայտ գալու հետ, ապա նա Ներդրողի պահանջով պարտավոր է չեղյալ համարել Ներդրողի տված ակցեպտը և հետ վերադարձնել բաժանորդագրության ընթացքում նրանից ստացված միջոցները կամ հետ գնել մինչև լրացման ներկայացումը Ներդրողին վաճառված Արժեթղթերն առնվազն նրա կողմից Արժեթղթերի ձեռքբերման գնով:

7.8. Տեղաբաշխողի նախաձեռնությամբ տեղաբաշխման ընթացքը կարող է կասեցվել միայն ԿԲ համաձայնությամբ՝ առավելագույնը 10 (տասը) Աշխատանքային օրով: Եթե կասեցման ժամկետն ավարտվելու պահից 1 (մեկ) Աշխատանքային օրվա ընթացքում տեղաբաշխումը չի շարունակվում, ապա Տեղաբաշխողը պարտավոր է դադարեցնել տեղաբաշխումը և վերադարձնել տեղաբաշխման ընթացքում ստացված միջոցներն Արժեթղթերը ձեռք բերած անձանց օրենքով սահմանված կարգով՝ կասեցման ժամկետի ավարտից 10 (տասը) Աշխատանքային օրվա ընթացքում:

7.9. Տեղաբաշխողը պարտավոր է տեղաբաշխումը կասեցնելու և շարունակելու, տեղաբաշխումը դադարեցնելու և դրա ընթացքում ստացված միջոցները վերադարձնելու մասին տեղեկատվությունը հրապարակել առնվազն այն միջոցներով, որոնցով հրապարակվել է Արժեթղթերի հրապարակային առաջարկի մասին հայտարարությունը:

8. ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ԹՈՂԱՐԿՄԱՆ ԵՎ ՏԵՂԱԲԱՇԽՄԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ՀԵՏ ԿԱՊՎԱԾ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՏՈՒՑՄԱՆ ԱՌԱՋՆԱՀԱՏԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

8.1. Արժեթղթերի թողարկման և տեղաբաշխման կազմակերպման հետ կապված ծառայությունները ներառում են.

8.1.1 Արժեթղթերի թողարկման պայմանների, շրջանառության, տեղաբաշխման և մարման սպասարկման վերաբերյալ խորհրդատվության տրամադրում,

8.1.2 Արժեթղթերի թողարկման և տեղաբաշխման ժամանակագրական սխեմայի կազմում,

8.1.3 Արժեթղթերի թողարկման և տեղաբաշխման հետ կապված որոշումների նախագծերի կազմում,

8.1.4 Թողարկողի գործունեության վերլուծություն,

8.1.5 շուկայի վերլուծություն և դրա հիման վրա Արժեթղթերի տեղաբաշխման օպտիմալ գնի (եկամտաբերության) որոշում,

8.1.6 Ազդագրի պատրաստում կամ պատրաստման հետ կապված խորհրդատվության տրամադրում,

8.1.7 Ազդագրի ներկայացում պոտենցիալ գնորդներին,

8.1.8 ետշուկայական աջակցություն:

8.2. Սույն կանոնակարգի 8.1 կետում նշված ծառայությունները կարող են մատուցվել ինչպես Պայմանագրի, այնպես էլ Կողմերի միջև կնքվող առանձին պայմանագրի հիման վրա:

8.3. Սույն կանոնակարգի 8.1 կետում նշված Ծառայությունների մատուցումը կարգավորվում է սույն կանոնակարգով, ինչպես նաև Խորհրդատվական ծառայությունների կանոնակարգով:

9. ԵԶՐԱՓԱԿԻՉ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

9.1. Սույն կանոնակարգի բոլոր լրացումներն ու փոփոխությունները հաստատվում են Տեղաբաշխողի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի կողմից (եթե Տեղաբաշխողի կանոնադրությամբ այլ բան նախատեսված չէ) և ուժի մեջ են մտնում Խորհրդի որոշմամբ սահմանված ժամկետում:

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1

**ՀԱՃԱԽՈՐԴԻ ԿՈՂՄԻՑ ՏՐԱՄԱԴՐՎՈՂ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
ՆԵՐԴՐՈՒՄԱՅԻՆ ԳԻՏԵԼԻՔՆԵՐԸ ԵՎ ՓՈՐՁԸ**

1. Նշեք այն ներդրումային ծառայությունները, որոնց երբևէ առնչվել եք.
- ☐ բրոքերային,
 - ☐ արժեթղթերի փաթեթի կառավարում,
 - ☐ արժեթղթերի երաշխավորված կամ չերաշխավորված տեղաբաշխում,
 - ☐ խորհրդատվական,
 - ☐ այլ:
2. Նշեք այն արժեթղթերը, որոնցում երբևէ կատարել եք ներդրում կամ որոնց առնչությամբ կնքել եք այլ գործարքներ.
- ☐ բաժնետոմսեր կամ այլ բաժնային արժեթղթեր,
 - ☐ պարտատոմսեր,
 - ☐ ներդրումային ֆոնդերի փայեր,
 - ☐ չեկեր, մուրհակներ,
 - ☐ այլ:

3. Բնութագրեք Ձեր կողմից արժեթղթերով կատարված գործարքները (նշեք բնույթը, ծավալը, հաճախականությունը և ժամանակահատվածը, որի ընթացքում կատարվել են).

4. Նշեք Ձեր կրթությունը (մասնագիտությունը) և զբաղմունքը.

5. Կատարեք համապատասխանեցում.

1. Պարտատոմս

Այն արժեթուղթը, որը հավաստում է դրա տիրապետողի իրավունքը՝ դրանում նախատեսված ժամկետում արժեթուղթը թողարկած անձից ստանալ արժեթղթի անվանական արժեքը կամ գույքային այլ համարժեք: Վերջինս դրա տիրապետողին իրավունք է տալիս նաև ստանալ արժեթղթի անվանական արժեքից տոկոս կամ այլ գույքային իրավունքներ:

2. Մուրհակ

Այն արժեթուղթը, որը պարունակում է արժեթուղթը տվողի՝ որևէ բանով չպայմանավորված գրավոր կարգադրությունը բանկին՝ արժեթուղթը տիրապետողին վճարել դրանում նշված գումարը:

3. Կոնսամենտ
- Այն արժեթուղթը, որը հավաստում է դրա տիրոջ՝ բաժնետիրական ընկերության շահույթից շահութաբաժնի ձևով մաս ստանալու, բաժնետիրական ընկերության գործերի կառավարմանը մասնակցելու և նրա լուծարումից հետո մնացած գույքից մաս ստանալու իրավունքը:
4. Չեկ
- Այն արժեթուղթը, որը հավաստում է արժեթուղթը տվողի (հասարակ) կամ արժեթղթում նշված այլ վճարողի (վճարագիր) որևէ բանով չպայմանավորված պարտավորությունը՝ արժեթղթում նախատեսված ժամկետը լրանալիս որոշակի գումար վճարել արժեթուղթը տիրապետողին (տիրոջը):
5. Բաժնետոմս
- Ապրանքը տնօրինելու մասին փաստաթուղթը, որը հավաստում է դրա տիրապետողի իրավունքը՝ տնօրինելու արժեթղթում նշված բեռը և փոխադրելուց հետո ստանալու այն:
6. Ինչպիսի՞ն է պարտատոմսերի գնի և տոկոսադրույքների փոփոխության ռիսկի միջև կապը.
- ☐ ուղիղ համեմատական,
- ☐ հակադարձ համեմատական,
- ☐ այլ:
7. Ի՞նչ է ազդագիրը.
- ☐ թողարկողի և նրա արժեթղթերի վերաբերյալ «Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՀ օրենքով և դրա հիման վրա ընդունված նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված տեղեկություններ պարունակող փաստաթուղթը, որի հիման վրա իրականացվում է արժեթղթերի առքուվաճառքը կարգավորվող և չկարգավորվող շուկաներում,
- ☐ թողարկողի և նրա արժեթղթերի վերաբերյալ «Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՀ օրենքով և դրա հիման վրա ընդունված նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված տեղեկություններ պարունակող փաստաթուղթը, որի հիման վրա իրականացվում է արժեթղթերի հրապարակային և (կամ) ոչ հրապարակային առաջարկը,
- ☐ թողարկողի և նրա արժեթղթերի վերաբերյալ «Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՀ օրենքով և դրա հիման վրա ընդունված նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված տեղեկություններ պարունակող փաստաթուղթը, որի հիման վրա իրականացվում է արժեթղթերի առքուվաճառքը կարգավորվող շուկայում,
- ☐ թողարկողի և նրա արժեթղթերի վերաբերյալ «Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՀ օրենքով և դրա հիման վրա ընդունված նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված տեղեկություններ պարունակող փաստաթուղթը, որի հիման վրա իրականացվում է արժեթղթերի հրապարակային առաջարկը և (կամ) թույլտվությունը կարգավորվող շուկայում առևտրին:
8. Երաշխավորված տեղաբաշխման դեպքում.
- ☐ տեղաբաշխողը պարտավորվում է գործադրել լավագույն ջանքեր՝ արժեթղթերի թողարկման ողջ ծավալը առաջնային շուկայում տեղաբաշխելու նպատակով,

- ☐ տեղաբաշխողը երաշխավորում է արժեթղթերի թողարկման ծավալի մի մասի տեղաբաշխումը առաջնային շուկայում,
- ☐ տեղաբաշխողը երաշխավորում է արժեթղթերի թողարկման ողջ ծավալի տեղաբաշխումը առաջնային շուկայում,
- ☐ տեղաբաշխողը պարտավորվում է ձեռք բերել տեղաբաշխող արժեթղթերի նախապես պայմանավորված որոշակի ծավալ:

9. Բաց բաժնետիրական ընկերությունը թողարկել է 200 000 000 ՀՀ դրամի պարտատոմս՝ 10 000 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով: Ի՞նչ փոփոխություն կլինի տվյալ ընկերության հաշվապահական հաշվեկշռում պարտատոմսերի թողարկման արդյունքում:

- ☐ կանոնադրական կապիտալը կնվազի 200 մլն-ով (կրեդիտ), դրամական միջոցները կնվազեն 200 մլն-ով (դեբետ),
- ☐ կանոնադրական կապիտալը կավելանա 200 մլն-ով (կրեդիտ), դրամական միջոցները կնվազեն 200 մլն-ով (դեբետ),
- ☐ կանոնադրական կապիտալը կավելանա 200 մլն-ով (կրեդիտ), դրամական միջոցները կավելանան 200 մլն-ով (դեբետ),
- ☐ պարտավորությունները կավելանան 200 մլն-ով (կրեդիտ), դրամական միջոցները կավելանան 200 մլն-ով (դեբետ):

10. Որքա՞ն է ազդագրի կիրառության ժամկետը.

- ☐ 24 ամիս,
- ☐ 6 ամիս,
- ☐ 12 ամիս,
- ☐ 36 ամիս:

☐ Հաճախորդը խնդրում է իրեն դասակարգել որպես պրոֆեսիոնալ հաճախորդ հետևյալ ծառայությունների/գործարքների մասով _____ և տեղյակ է, որ որպես պրոֆեսիոնալ հաճախորդ դասակարգվելու դեպքում նշված ծառայությունների/գործարքների մասով հաճախորդների պաշտպանության որոշակի օրենսդրական պահանջներ իր հանդեպ չեն գործի:

☐ Հաճախորդը համաձայն է որպես պրոֆեսիոնալ հաճախորդ դասակարգվելու դեպքում նաև համարվել որակավորված ներդրող:

Հաճախորդի ստորագրություն՝ _____

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2

ՀԱՃԱԽՈՐԴԻ ԳԻՏԵԼԻՔՆԵՐԻ ԵՎ ՓՈՐՁԻ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ

Ազգանունը, անունը և հայրանունը/Անվանում, Անձը հաստատող փաստաթղթի տվյալներ (եթե Հաճախորդը իրավաբանական անձ է՝ պայմանագիր կնքելու իրավասություն ունեցող ֆիզիկական անձինք)	
Հասցեն	
Կապի միջոցները (հեռախոս, էլեկտրոնային փոստ և այլն)	
Ծննդյան ամսաթիվը	Քաղաքացիությունը
Կրթությունը (գիտական աստիճան/մասնագիտացում)	
Գործունեության ոլորտը (կազմակերպություն/պաշտոն/կապի միջոցներ)	

Ներդրումային ծառայությունները, որոնց առնչվել է Հաճախորդը

Արժեթղթերը, որոնցում Հաճախորդը կատարել է ներդրում կամ որոնց առնչությամբ
կնքել է
գործարքներ _____

Հաճախորդի կողմից Արժեթղթերով կատարված գործարքների բնութագրությունը

Թեստային առաջադրանքների արդյունքները.

Ծիշտ պատասխանների քանակ (5-ից)	Տոկոս	Նշումներ

Հաճախորդի փորձի և գիտելիքների գնահատման վերոնշյալ արդյունքների հիման վրա
Հաճախորդը _____ դասակարգվում է _____ որպես _____
_____ :

Տնօրեն՝

(ստորագրություն)

___/___/20___ թ.

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3

ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Տեղաբաշխման իրականացման վերաբերյալ

Ընկերության անվանումը, կազմակերպական-իրավական տեսակը

Թողարկողի անվանումը կամ նույնականացնող համարը

N	Գործարքի կնքման ամսաթիվը (տարի/ամիս/օր)	Գործարքի կնքման ժամը (ժամ/րոպե)	Գործարքի կնքման վայրը	Արժեթղթի տարբերակի ծածկագիրը, թողարկման համարը (բացակայության դեպքում՝ թողարկողի անվանումը և արժեթղթի տեսակը)	Պայմանագրով նախատեսված տեղաբաշխման ենթակա արժեթղթերի քանակը	Պայմանագրով նախատեսված տեղաբաշխման ենթակա արժեթղթերի քանակը (անվանական արժեքով)	Փաստացի տեղաբաշխված արժեթղթերի քանակը	Փաստացի տեղաբաշխված արժեթղթերի ծավալը (անվանական արժեքով)	Փաստացի տեղաբաշխված արժեթղթերի քանակը	Փաստացի տեղաբաշխված արժեթղթերի ծավալը (անվանական արժեքով)	Փաստացի տեղաբաշխված արժեթղթերի քանակը	Նշում, եթե գործարքի մյուս կողմը հանդես է եկել Ընկերությունը, վերջինիս խմբի մեջ գտնվող որևէ անձ, կամ Ընկերության մեկ այլ հաճախորդ, բացառությամբ եթե գործարքն իրականացվել է այնպիսի կարգավորվող շուկայում, որն ապահովում է

												գործարքի մի կողմի անհայտ լինելը մյուսի համար

Տնօրեն՝ _____
(անուն, ազգանուն) _____
(ստորագրություն)
Կ.Տ.

«____» «_____» 20__ թ.